

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Sha'arei Tefillah Publication

29 Parker Blvd. Monsey, NY 10952

SHABBOS PARSHAS NOACH שבת קודש פרשת נח

ו' חשון תש"ס OCTOBER 16, 1999

לכל זמן ועת

הדלקת נרות - 5: 58 שקיעה/יום השבת - 6: 15
זמן קריאת שמע/מ"א - 9: 19 צאת הכוכבים/מוצש"ק - 7: 05
זמן קריאת שמע/גרי"א - 9: 55 לשיטת רבינו תם - 7: 27

מדעת עליון

ויאמר ה' לנח וכו' כי אתך ראיתי צדיק לפני בדור הזה וגו' (ז-א)

רש"י מפרש כאן וז"ל ולא נאמר "צדיק תמים" - מכאן שאומרים מקצת שבחו של אדם בפניו וכולו שלא בפניו עכ"ל. כפשוטו, כללא דמילתא הוא, שאין אומרים איזה מעלה של האדם בפניו בכל תקפו. וצריך לעיין בזה, דלפי זה היה צריך לומר "מקצת משבחו" - ומהו "מקצת שבחו"? ועוד, דלפי צריך לומר ש"צדיק תמים" הוא מעלה אחת יתירה באותו מידה של צדיק. אולם, חכמינו ז"ל לא הורו כן, שהם דרשו (עבודה זרה ו). צדיק - בדרכיו, ותמים - במעשיו. הרי מצינו להדיא ש"צדיק" ו"תמים" הם שני מידות חלוקות זה מזה, ולא מדה אחת בכלל.

אלא כתב הר"ר יוסף סולובייצ'יק שליט"א בס' מגד יוסף שאשר נראה לפי"ז ש"מקצת שבחו" היינו בכמות ולא באיכות, וכוונת המאמר הוא שיש שבחים שאומרים על האדם דוקא שלא בפניו, ויש ג"כ שבחות שאומרים בפניו. הנה שבח של "תמים" לעולם א"א לומר בפני האדם, כי הוא מורה על שלימות האדם ומדכא את רצון האדם להתעלות עוד. אבל שבח של "צדיק", וכ"ש צדיק בדור רשע, טוב לומר בפניו ממש, כי עי"ז יחזקו ויחסנו בפני הסביבה.

את קשתי נתתי בענן וכו' (ט-יג)

לכאורה יש להבין, מהו הסימן הזה לזכירת הברית שלא לשחת כל בשר?

וישלח את העורב ויצא ושוב עד יבושת המים וכו' (ח-ז)

We find that Noach first sent out a raven to check and report back if the land was dry, and only later did he send out a dove. Why?

R' Zvi Hirsh Berliner ZT"L, explained this with a true story that occurred to him. When R' Zvi was offered the position of Rov for the city of Berlin, a city that maintained a reputation of non-observance of Mitzvos, he sent a "modern" person, instead of a friend of his who was a *Talmid Chochom*, to visit Berlin and report back to him the state of affairs there. He felt that had he sent the unsuspecting *Talmid Chochom*, the sly and cunning Berliners would have been able to pull the wool over his eyes and make him think that they were utterly religious. By sending someone who was somewhat less religious, he felt that the "modern" citizenry of Berlin would trust him completely and thereby enable him to make a capable and accurate evaluation of their actions.

So too, *Noach* felt that had he sent out the innocent dove, any remaining wicked people would have been able to fool the dove into thinking that they were righteous. Instead, he sent a raven, an unkosher bird, which would be able to assess the situation accurately.

הוא היה אומר

R' Chaim of Volozhin ZT"L would say:

"History has shown that when Jews dwell apart, we lead lives of sanctity. When we assimilate, the nations remind us that we are different. Either a Jew makes *Kiddush*, or the gentiles make *Havdalah*!"

R' Nosson of Demille ZT"L would say:

"The worst part of idling away and wasting time, is not knowing when to stop!"

R' Duvid Moshe of Chortkov ZT"L would say:

"There are seventy facets to Torah: One of these is that silence is a retaining wall to preserve knowledge."

A SPECIAL MAZEL TOV TO RAFAEL BLONDER נ"י ON HIS AUFRUF

יה"ר שתזכה לבנות בית נאמן בישראל

For information, sponsorship or dedications, call 914-362-4380.

After hearing about the young man's efforts and futile attempts at attaining *רוח הקודש*, the Ba'al Shem Tov asked him, "Tell me, were you equally careful, during those forty days, to daven each day all the *תפילות*?"

"Absolutely, Rebbe," exclaimed the young man, "I made sure to rise early, daven with the first *minyan*, and rush back home so as to avoid engaging in any unnecessary conversation."

"What about saying *תהילים* during that time?" asked the Rebbe.

"Of course I did," replied the young man. "Each day, I would spend an hour to complete all 150 *kapitlach* of *Tehillim*."

R' Yisroel sighed, "Now, I understand everything. In *Parshas Noach* it says, "*A light shall you make for the ark*" - *צהר תעשה לתבה*. We may also learn from these words that a person must be extra careful, that the words that he davens should be pure, with no profane or wasted thoughts. One should take care that "*צהר תעשה*" - a pure light should be made, - *לתיבה* - to his words of prayer." The Ba'al Shem Tov smiled knowingly, "It is clear now where your *ידברים בטלים* were during these forty days."

TORAH GEMS

שנים שנים באו אל נח אל התבה זכר ונקבה וכו' (ז-ט)

The *Medrash* tells us that this *posuk* is referring to those days on which the entire *Hallel* is recited. Where do we see this from the *posuk*?

Answers R' Shimshon of Ostropoli ZT"L that the *סימן* to remember those specific days on which the entire *Hallel* is recited outside of *Eretz Yisroel*, is with the word "*בבטח*". The "*יב*" equals 2, referring to the first two days of the *Yom Tov* of *Pesach*. The second "*יב*" equals 2, which refers to both days of *Shavuot*. The "*יט*" equals 9, which alludes to the nine days of *Succos* and *Shemini Atzeres*. The "*יח*" equals 8, referring to the eight days of *Chanukah*.

Explains R' Shimshon, the *Medrash* wants to convey to us that this very same idea is concealed in this *posuk* "*שנים שנים באו אל נח*" - *Two by two they came to Noach*. "*שנים*" means 2, referring to the first two days of *Pesach*; "*שנים*" again means 2, referring to both days of *Shavuot*; "*באו*" has a numerical value of 9 - the nine days of *Succos*; "*אל נח*" has a numerical value of 89, which is the same numerical value as *תנוכה*.

וביאר הגמור אליהו מאיר בלוח זצ"ל בס' פניני דעת, שבאמת המבול בא מפני שחטאו אנשי העולם והבדילו בינם לבין הקב"ה, כענין שנאמר "כי אם עונותיכם היו מבדילים בינכם לבין אלקיכם" (ישעיה נט-ב). אולם, אם קו אור אחד עובר דרך הקיר המבדיל, אז כבר כדאי שעולם יתקיים, ולו יהיה אפילו קו שבור שאין השמש בזהרה, אלא בצבעים חדשים שונים ומשונים - אדום, כחול, חום - מ"מ מאור השמש הם באים. וזהו סימן הקשת לקיומו של עולם, שאפילו חטאו בני אדם והבדילו בינם לבין קונם, אף על פי כן יתקיים העולם.

וע"ז אמרו חז"ל "כל המסתכל בקשת עיניו כחות" (חגיגה טז), כי אע"פ שיש להם זכות לבני אדם שהרשיעו, שה' לא ישחית את העולם ע"י מבול, מ"מ עלינו ללחום נגד שוברי קרני השמש, שלא יתהוו מזה אורח חיים. ואם אחד מסתכל בקשת ומבקש שם נצוצות הקדושה, ונהנה מהקוים השבורים, אז עיניו כחות - שלא יראה נכונה את דרך האמת כמו שהוא. כי אין תחליף לאור השמש, ואורה זו תורה בלי כל כחל ושרק, ומכאן יש לנו תשובה לבעלי הנצוצות....

מעשה אבות.... סימן לבנים

צהר תעשה לתבה ופתח התבה בצדה תשים וכו' (ז-טז)

The story is told of a young *Chasid* who would seclude himself in a room and spend much of his waking hours immersed in texts of *Kabballah* and mystical works. While perusing through one of these *seforim*, he came across a teaching that states that if one is extremely careful not to allow the slightest bit of *idle words* - *דברים בטלים*, to come out of his mouth, for forty days straight, he will merit the power of *the holy spirit* - *רוח הקודש*, upon him. This was an unbelievable prospect for the young man and he immediately took it upon himself not to utter one single, wasted word from his mouth, for a full forty days.

When the time was up, the young man was more than slightly upset when he realized that he was incapable of such a lofty and wondrous ability. But he just couldn't understand it; hadn't it been written - in black and white - that watching one's words for forty days will merit *רוח הקודש*? Completely miffed, he immediately travelled to the home of the great R' Yisroel Ba'al Shem Tov ZT"L to inquire about this dilemma and why it hadn't worked for him?